

CSIKI LAPOK

Felelés kiadó: Ösv. VÁKÁR LAJOSNÉ	Előfizetési ár: Egész évre . . . Pengé 6.— Negyedévre . . . Pengé 1.50 Félévre 3.— Példányonkénti ára 12 fillér		Nyilvántartási díjak sorozatát 1 Pengé Készletük nem adták vissza Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak. Kiadóhivatal: Csikszerecs, Apa Mihály-utca 15 sz.	Felelés szerkesztő: vitéz Részegh Győző
	Külföldre egy évre 12 Pengé. Megjelenik minden vasárnap			

A nagy felelősség.

A Magyar Élet Pártja záróértekezletet tartott a parlament nyári szünete előtt. Nagy számban vett részt azon az Erdélyi Párt is, amely tudvalevőleg szorosban együtt halad az ország kormányzópártjaival.

Ezen az értekezleten Kállay miniszterelnök beszédet mondott. Az elhangzott beszéd-ről tudomást kell szerezzen az ország minden magyarjának. Meg kell azokat hallani és egész háborús életünknek eszerint kell igazodni.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a háborús helyzet a számítások szerint döntő szakaszába lépett. Ettől függ, hogy hazánk megtarthatja-e pozícióját és betöltheti-e azt a hivatást, amely részére a Kárpát-medencében megállapított.

Miniszterelnök és kormánypárt nem viselt még olyan felelősséget, mint napjainkban, amikor egyetlen perc nem évtizedekre, hanem a megsemmisülésbe sodorhat bennünket.

Az egész nemzetnek tudomást kell vennie, hogy ezeréves történelmünk legnehezebb időszakait éljük. Kevés kormányknak kellett még ilyen felelősségvállalással és munkával számolnia, mint a maiak. Fokozott mértékben kell kérni tehát a támogatást, az egységes állásfoglalást és megfontolást.

A nemzeti társadalom bármely rétegének és az egész nemzetnek meg kell tennie a végső erőfeszítéseket a küzdelem végső szakaszában. Beszédét pedig azzal fejezte be a miniszterelnök, hogy országunk sorsát csak úgy vihetjük előre, ha a nemzet minden tagját az a meggyőződés hatja át, hogy munkájával egyformán erős tényezője a magyar nemzetnek.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni azt, hogy egy háborúnak megnyeréséhez az egész nemzet teljes értékét kell belevinnie. Egyforma öntudattal és mindenkinek ugyanazzal a lelkesedéssel kell sorompóba állnia, szenvedni vagy nélkülözni, ha a háborús helyzet úgy követeli.

Ilyenkor nincsen ideje az egymásközi marakodásnak, sem az akarnokságnak. Fegyelmet hallgassunk az irányító szóra. Egy ember parancsol, a többi követi. Így megnyerhetünk mindent. Ha nem értjük meg az idők szavát, akkor végzetes megsemmisülésbe sodorhat egy háború kiszámíthatatlansága.

A miniszterelnök szavát ezért hallgassa meg a nemzetnek minden tagja. Mérje ehhez cselekedeteit. Soha ne felejtse el, hogy belső ellenség is van, amelynek érdeke a háborúval együttjáró kényszerítéseknek kiélézése. Hivatás, hogy a belső rendet zavarja és közöttünk egyenetlenséget szítson.

Egy öntudatos, történelmi hivatással bíró nemzet minden tagjának tudnia és látnia kell, mi a kötelessége. A nemzetünk már egyizben a szemünk előtt tönkrement azért, mert nem ismert fel, hogy háborús időkben az egység a legfontosabb szükségesség. Amihelyt a belső rendet sikerül megzavarni, amikor a földalatti munka szétszaggatja a fegyelmet, akkor tudjuk, mi következik. Ezt már nem kell magyarázni senkinek. Végig éltük, átszenvedtük egy keserves életet.

Hisszük is, hogy ennek a nemzetnek az életében soha nem fog megismétlődni, hogy elveszítse józanágát. De mert egy háborúban sok minden elkopik, így vigyáznunk kell azok idegeire is, akik könnyen befolyásolhatóak, azokra, akik sodródhatnak. Alljunk mellettük és sujtunk le, ha úgy találjuk, hogy veszélyeztetik az egységünk erejét.

Amit az ország miniszterelnöke mondott, az igazság. Egyetlen perc a megsemmisülésbe ránthat. Ne tévesszük szem elől soha, hogy a felelősség mindannyiunk vállán van. Mi vagyunk felelősek a nemzet következő ezeresztendőjéért. Ugy lehet tekinteni, hogy a második honfoglalást kell végrehajtsuk nemzetünk számára.

Ennek a nagy történelmi küldetésnek és kivánszott hivatásnak csak úgy tudunk megfelelni, ha érezzük, hogy felelősséggel tartozunk. A felelősségérzetünk elővalóság a nemzet minden ma élő tagjában. Senki nem jár titított utakon, hanem minden idegszállával igyekszik magára vállalni valamit abból a nagy felelősségből, amivel minden magyar ember tartozik a magyar jövőnek.

A magyar miniszterelnök kijelentette, hogy egész kormányával vállalja a nagy idők felelősségét. Ne feledkezzünk meg egy pillanatra sem, hogy a nemzeti kötelessége a kormánnyal megosztani ezt a felelősséget minden magyar embernek.

Beszámoló a délvidéki eseményekről.

Kállay Miklós miniszterelnök a képviselőház 1942. július hó 15-én megtartott ülésében beszámolt a délvidéki eseményekről. Azokról a véres napokról, amelyek a visszafoglalt Délvidéken zajlottak le. A miniszterelnök férfias nyíltsággal világította meg a történeteket és rámutatott arra, hogy mindazokért ami ott kirobbanhatott, azért kizárólag a Balkán lángborítója a felelősek.

De olvassuk el a miniszterelnök felvilágosító szavait:

— Egy kérdés került a képviselőház elé, amely a magyar közvélemény, sőt némi vonatkozásban a külföldi közvéleményt is foglalkoztatta. Nem is bánom, hogy idekerült, mert ez a legélénkebb cáfolat mindazokra a vádakra, amelyek velünk szemben elhangzottak. Meg kell mondanom, hogy a kisebbségi és nemzetiségi kérdésben mondottakkal nemcsak én, de pártunk minden egyes tagja egyetért. A Duna-medencéjében nemcsak nemzeti célok, hanem európai célok elérésére van szükségünk. Ismerem Popovics képviselő mérsékletét, bár tudom, hogy szerb nemzetiségéhez mindig hű. Ebben a kérdésben az is hajja, hogy régebben a jugoszláv uralom alatt előke és vezetője volt a belgrádi antibolszevista szövetségnek és így nagyon is látja, tudja és érzi, hogy ami itt történt, nem a nálunk élő szerb nép felkelése, vagy lázadása volt, hanem azok az erők játszottak jelentős szerepet, amelyek ellen ő annak idején Jugoszláviában küzdött. A szerb, illetve a délvidéki kérdésekkel kapcsolatban válaszolni óhajtok és ezzel szeretném ezt a kérdést nyugvópontonra hozni.

— Az ezer éves Magyarországnak integer részét képező és a trianoni szerződés által elszakított bácskai részeket 1941. április havában szereztük vissza. Honvédségünk hadműveletei során a békés lakosságnak nem történt semmi baja. Honvédségünk a délvidéki lakosságot a kormánytól nyert utasításokhoz mérten nemzetiségi tekintet nélkül igyekezett testvéri szeretettel ölelni keblére.

— Közvetlen a visszafoglalás után csend és rend uralkodott mindenütt. Néhány hónap után azonban akadtak Bácskában lakó szerbek, akik valószínűleg engedékeny magatartásukat félreértve, több csapategységgel terrorcselekmények elkövetésére ragadtatták magukat:

főlgyjították raktárainkat, elvették a telefonvezetéseket, ráölték a vonatokra, gépkocsikra, biztonsági helyreállító csepegekre, sisíkiadlak vasuti szerelvényeket, leállították a vasuti forgalmat, megtámadták több közbiztonsági szervűlak tagját. A szerb kommunista erők számát növelte az a körülmény is, hogy a szomszédos Bánából, valamint Szerbiából az ottani erős magtorlás előmenekülő kommunisták partizán alakítvargók a Bácskában. Természetesen közbiztonsági szervezetek a partizánokkal szemben fegyveresen védekeztek. Közbiztonsági csepegeinkkel szemben a partizánok támadást intéztek és többet köldözték előlük. Ez a földalatti akciómuunka egy évben ut tartott, míg egyszer 1942. január 4-én a nyári hónapban robbant ki. Január 4-én a szerb kommunista csendőrs és határőrszázadoktól szerb partizánok megtámadták és súlyos veszteségekkel okoztak nekik. Több hányvadász és katonai nő meghalt. A vérgömb során megállapították, hogy a rajtaütés nem volt általános, hanem szervezett akció volt, amelyben a földalatti akcióhoz idő óta beszívárgott és működőben, valamint tanyákon rejtőzködő partizánok voltak résztvevők. Céljuk az volt, hogy a Bácskában a magyar katonák ellen a csendőrség és határőrszázadok támogatásával megsemmisítsék a honvédség, megfélemlítő alakulatot rendel ki a terület háromszögét a partizánoktól megkiszárolja. A Szerbia és környékének megkiszárolására alkalmazott hadműveletek következtében a nyugati és északi részek a város polgári verejtéje a biztonságát hadműveleteknek Ujvidékre való költözését követően. Január 21. 22-én a szlovák partizánok a városra támadt. Január 23-án a városban a szerb partizánok a belvárosba szorultak és az rendőrszolgálat közvegeiket bezáratták az utcákra. Ez a támadás, amely három napon a 25 fős honvédségnyi honvédségűl részéről, erősen gőrgő váltott ki, mert a szerb partizánok nem voltak. Mikor a lakosság tudta, hogy a partizánok ellen ezentúl fegyverrel lép fel honvédségünk, a lakosság legnagyobb része ezt nem vette komolyan és így történt meg az, hogy a partizánok elleni harc közben több polgári személy is elesett vaszette. Nagyon sajnáljuk, hogy általában polgári személyek is szerepeltek az áldozatok listáján Ujvidéken. Kezdetben, hogy a rendkívül foszú helyzetben egyes karhatalmi közvegek túlkapasokkat hajtottak végre.

Ez a változás, egyetlen egy hely elhallgatása nélkül adtam elő.

— Ugy gondolom, hogy az emigrációban lévő jugoszláv kormány csak az az eseményekkel kapcsolatban ragalom hadjáratot indított ellentünk a szerb és magyar országon. Vegyék ott tudomásul, hogy most Bácska a rend és nyugalom hazája. Azért, ami történt, sem a magyar honvédség, sem a szerb partizánok, hanem ugyanazok, akik lángborították a Balkánt. Azokat a neveket, amelyeket felhozunk, hogy velük a magyar katonaság, vagy csendőrség kegyetlenül bán, semmiféle nyugalomtartásban nem szerepelnek. Szerintük Szabadka romokban hever és a Paliestóban hontestek uszkálnak. Úzenem ezeknek, hogy Szabadkán még csak egyetlen karcolásról se tudak!

— A szerbek szabadsága pedig legyen nyugodt. Ahová 300 évvel ezelőtt támadó ellenségük elől menekültek, az az ország ma is itt van: emberi, d'pi és nemzeti jogokat biztosító hazájuk.

— Az összes áldozatok névsorát elhoztam ide a Házba. Az egész idő alatt az összes szerb halottak száma 2500. Az ujvidéki horvátsáknak

292 szerb áldozata van. Az öbectseleknek 89, a titelleknek 50 halálos áldozatuk van.

— A nemzet rendelkezik assai a férfiasággal, hogy amit tett, arról be is számoljon és nincs oka azt senki elől eltűkölteni.

„A magyar uszósport világhíre kötelez!
Tanuljon meg mindenki uszni,
Mert csak így tudjuk ezt megőrizni! (Ra.)

Harcterek.

As orosz ssovjét elleni hadműveletek nagy méretet most bontakoznak ki teljes valóságban. As angol-szász közvélemény is megdöbbenéssel látja, hogy ezek válságos helyzetbe sodorják a Ssovjétet. A brit rádió hírmagyarázója nyíltan bevallotta, hogy a bolseviták veszteségei nagyon súlyosak. A német haderő ütőképessége épp olyan, mint egy évvel ezelőtt és az ideál német támadás erősebb a tavalyinál, mondja a brit rádió és hozzáfűti, hogy amennyiben a ssovjétek továbbí területeit veszítene, akkor katastrofális helyzetbe kerülnek, mert elvesztik felvonulási területeiket.

Különben a ssovjét arcvonalon egyre jobban kiáradnak a tengelyhatalmak üldözö harcát. Timosenko visszavonuló seregét nyomom követik a Don folyó egész vidékén és óriási csapatokat mérnek asokra. Német katonai vélemény szerint a Ssovjét a déli arcvonalon már nem tartja készen a vezetést és az itt történt nagy áttöréseknek hadászati sikerrel még csak esután bontakoznak ki. A ssovjét forrásból származó hírek is sötétnek látják a katonai helyzetet.

Egyébként az egész angol-szász közvélemény assai számol, hogy az oroszok ellenállása az egész déli szakszonon összeomlóban van és Timosenko hadseregei visszavonulnak minden vonalon. A német vélemény úgy látja, hogy es már menekülés és nem a hadműveletek rendszerében tartós visszavonulás. Különösen mutatja a közeledő orosz összeomlás jeleit az is, hogy a vörös katonák egyre nagyobb tömegekben szűknek át török területekre, ahol a török hatóságok már több internálótáborot állítottak fel neknek a foglyoknak a részére.

Tormésszerűen az orosz propaganda kétségbeesetten használja. A nagy déli katasztrófa ellensúlyozására azt a hírt terjeszti, hogy Moszkvától délnyugatra Orselnél áttörték a német vonalakat. A német jelentésekből tudjuk, hogy ezek a kétségbeesett tehermentesítő ssovjét próbálkozások mindenütt összeomlottak, anélkül, hogy a legcsekélyebb eredményeket érték volna el.

Az oroszoknak minden reménye abban a bizonyos második arcvonalban van, amelyet az angol-szászoknak kellene felhúsnak valahol Európa nyugati partján, s amelyet egyre fokozódó kétségbeeséssel sürgetnek a vörösök. — De nemcsak a ssovjét, hanem az amerikai lapok is bora tovább nagyobb idegességgel követik a rögöni beavatkozást. A Moszkvában élő amerikai újságírók leplezetlenül jelentik, hogy amennyiben es a második arcvonal meg nem valósnul, akkor a Ssovjét utáni katasztrófa elkérülhetetlen.

Érdekese a svéd újságírók híradásai, amelyek azt a hírt jelentik, hogy Angliában óriási barak építéseknek folynak, amelyekben két millió amerikai expedíciós hadsereget akarnak elhelyezni Európá lerohanására.

Miközben a tengelycsapatok ökölcsepárral alatt omladozik a ssovjét ellenállás, assai Afrikaiban is minden kezdeményezés az olasz és német csapatok kezeben van. — A Földközi tengeről egyre kísérőben vannak az angol tengeri erők. A mult világgháboruban becsapott olaszok most kezdik elérni céljaikat. Hiszen a Földközi tenger olasz életter és onnan a mult világgháborus fegyvertárat az olaszokat legutab-bul kijátszották az angolok. Kemények a harcok, mert egy befeszített ellenséget kell kivern a Földközi tenger minden zugából. Minden úgy nés ki, hogy a tengely hatalmak vitéségeinek és katonai fölényének es sikerülni is fog.

Amalatt pedig az angol-szászok minden erejét lekötik a ssovjétegeknek, assaiatt Japán bámulatos szer-vető erővel állítja be malájfélszigeti, burmai keletindiai kincseit a további küzdelem szolgálatába.

Bármarre nézünk a világban mindenütt a tengelyhatalmak fegyvereinek győzelmet látjuk. Búskeséggel tölthetnek el a harcterek eseményei. A ssovjétegeknek katonai erényel mindenütt óriási fölényel lehangolnak minden ellenállást. Az ellenség már csak igazán az évszázadok alatt összeharcsolt nagyság ravass furfangjával használ a dolgokat.

Nem kétséges, hogy sokáig nem odánhatja a a döntést, amelyet a világ javából kitagadott ssovjény népek folytatónhatatlanul ki fognak kényeseríteni. Erre mutatnak ennek a nyárnak most kibontakozó hadműveletet, amelyek nap-nap után bisakodó hírekkel töltenek meg a harcterekről.

Nem lehetünk kétségesek afeől, hogy es a háboru már meg van nyerve. Ezt elviszhatnak nem lehet. Arról lehet csak szó, hogy egy a jóléthez görccsen ragaszkodó, konok ellenség csak a végén megszorított-ságában adja fel a harcot.

Erre a végző rohamra kell felkészülnünk minden áldozatunkkal egész életünkkel.

— MARTON FERENC ÉLETE ÉS MŰVEI.
A nagy székei képzőművész megráadás küzdelmes élete. — 55 szives és mélynyomású képpel. — Ára 5 Pengő. Megrendelést a Vákkár könyvtáraz-kedésben.

A karnagyképző tanfolyam befejezése.

A Csalásteredőben megrendezett tis napos kántor továbbképző és karnagyi tanfolyam f. hó 15-én este meghitt házi ünnepség keretében befejeződött. A tanfolyamot vités Miklós Gergely kir. tanfelügyelő kezdeményezésére az Országos Magyar Cecilia Egyesület rendezte a vallás- és közoktatásügyi miniszter anyagi támogatásával. A tanfolyam előadói sorában volt szerencsénk látni a magyar nép-ének és népdal nagynevű utttörő mesterét.

A sáróünnepségen megjelent vendégek és a tanfolyam hallgatói a főgimnázium kápolnájában közös Te Deum-on vettek részt. Utána a tanítóképző intézet előadóteremében megkezdődött a műsor. A magyar Hírszekegy elhangzása után Duka János kántortanító a hallgatók nevében üdvözlölte a vendégeket.

„As elmúlt két évtized alatt — mondta — mi tanítók sokszor veittünk részt különböző tanfolyamok végzőkülll során úgy, hogy bizonyos idegenkedés lett urrá a lelkeken, ha tanfolyamról esett szó. Ne is csodálkossunk ezen, hisz a tanfolyamok legnagyobb része a magyar lélek megölését akarta. Annál nagyobb volt az örömlünk, hogy most olyan tanfolyamnak lehetünk résztvevői, amely a magyar lélek ssovjétegek fel-szalarehosatását ültte ki feladatul. A tis napos tanfolyamon előadónk megmutattak népünk szel értékeit, a magyar egyházi népmének és népdalkincsünket. Mag-tanítottak es újabb énektanítás módszererő, a karve-seket mestererőgeinek sok-sok fogására.“

Kután köszönetet mondott az előadónknak, a tanfolyam rendezőinek és mindasoknak, akik a tanfolyam sikeréhez hozzájárultak.

„Legnagyobb hála illeti asokat, akik a teljesen lagyenes tanfolyam kiadásait fedezték, illetőleg a ssojé-séges pénz kiutalása érdekében kóraműködtek. Hálaa szívvel gondolunk Dr. Szalai Béla min. osztálytanácsos urra, akinek a tanfolyam létrejöttét köszönhetjük. Er-tésülésünk szerint az osztálytanácsos ur lakolepítés és javítás ügyében erdőlyl köruton van. Nagyon sa-jnáljuk, hogy a kübejött akadályok miatt sáróünnep-lyntre nem jöhetett el. Köszönjük, hogy a tanító ság minden ügyét sserető gondoskodással pártfogolja.“

Kósa Ferenc O. M. C. E. ügyvezető igazgatója az új karnagyoknak utravelől azt a tanácsot adja, hogy legyenek őrtállól a magyar énekeknek, különösen itt Csikban, ahol — talán — a legtöbb népéneket es népdalt fedeztek fel kutatóink. S egyttal kiosztja a karnagyi bizonyítványokat.

A bensődek elhangzása után az új karnagyok egy-két és háromszázasra egyházi éneket és népdalt mutattak be. Bizonyoság adva annak, hogy a tanfolyam nem volt pusztába kiáltó szó.

Mi távolról figyelők, akik az ének nevelő érté-kével tisztában vagyunk, a tanfolyam hallgatóitól az énektanítás fellendítését és énekkultúránk kiáseleltés-tét várjuk. A nép sikkán eser meg eser őst ének ma-radt meg Esék köüll a legtöbb már fel-fedezett, le-mert közkincc lett. Asonban mennyi ismeretlen érték lehet még, melyet már csak egy-egy, napjalt számlál-gató ssovjély őz. Becsüljék meg az őregok énekeit és gyjtsék össze, miselőtt az énektől ajtak örökre ol-nemulnának es sirba temetnek a pótolhatatlan ki-cseket.

A tanfolyamra meghívott előadók mindegyike az új magyar zeneművészet előharcosa. Így: Bardos Lajos Zsuzsanna Főiskola tanára, akit itt tartózkodása idején ért az a nagy szerencse, hogy megválasztották a ko-rozásnál templom karnagyának. Forrá Miklós Zsuzsanna Főiskola tanára, az O. M. C. E. titkára. Dr. Wer-ner Alajos teológiai tanár, püspöki tanácsos, asombt-belyi székesegyház karnagya. O. M. C. E. művészeti bizottság tagja. Kósa Ferenc ssojétegfőhőrvári karnagy, az O. M. C. E. káronyi igazgatója. Kertész Gyula tanár, a Magyar Kórus szerkesztője. Pécsi Sebastyén orgonaszósz. Papp Géza egyházi karnagy.

Tis nap alatt nagy munkát végeztek. Meggy-ö-södöttünk a végzett munkáról, meggyőződtek az ellá-dított, korasskot jelentő szel irányzat helyességéről. Bepillantást engedtek a forradalmisított magyar mu-zikába, feltárták ssojéteget. Esőt hálas szívvel gondolunk rájuk. Bucuzóul igérvük, hogy mi is vejük tartunk.

Ha a mai magyar zenéről akarunk beszélni, vissza kell pillantanunk az elmúlt évtizedekre.

Szomorú a kép Műveltségünk legnagyobb része beéri a cigányzenevel, a népzenevel dalival. Tagedhatatlan: mindkettőben vannak magyaros ele-mek, de nem adnak alapot a magyar zeneművészet megújítására. Hangutaviláguk, szel mondanivaló-juk ssojéte körben mosog. A ssojétezésnek, a társas-étkezőeknek hangulatú kísérvője az effajta nótásas. Sem a szelleg magasabbvágyókhoz, sem a magyar falvak népművelőse nem tudót szólna es a dal.

Volt ugyan egy kis szel kör, mely megpróbált magasabb szel kitermelni a népművelők ssojéte dalalából. A külföldi operák, szimfonikák szelneses for-mált igyekeztek „magyaros“ tartalommal megtölteni. Termésszerűen, hogy e felelmas kísérlet erőtlen, termé-koen maradt.

A XX. század elején a magyarságnak egy „nagy perca“ következett. Szamba kezdte venni képességét, raelasmót a dőbbeneses hányokra s fonnált figyelem-mel kezdett hallgatni a teste-lelke mélyén háborgó évszeredes erőtre. Esék az erők pedig hamarosan je-lentkeztek, formát öltöttek, hogy a magyarság legmé-lyebb valóját s jövendő útját hírtelen, mintegy villám-fényben megmutassák a nemzetnek.

A magyar zenében is forradalom támadt. 1905-ben Kodály Zoltán és Bartók Béla szel nagyágaink ellandultak népdalgyjűté utjukra Kodály és Bartók, majd később több más munkatársuk hosszu évek fáradságos munkájával ssojétegyjűtétek a mai napig mintegy 18.000 népdalt. Nem a városok, urt szalonok, kávéházak dalal esek, hanem a föld nép-ének évszeredes kincse. „Dalok, amelyeket talán még Assiából hoztak magunkkal, dalok, amelyekkel régi énekmondók, lantosok tisztalták, hátorították a nem-zetet nagy megpróbáltatások idején, dalok, melyekkel vilharvert kurucok indultak nehén harcokba, melyek-ben búsa ke fúrak vagy nyomorult jobbágyok öttö-ték ki lelkek örömet-keservét.“ Így jellemel Toth Aladár.

Hosszu időre megfeledezett a nemzet erről a példátlan gazdagságra kincsről. Csak a mult ssojéte derekán kezdnek iradalmi köréink felfigyelni a nép-költészetre. De végzetes hiba: csak a dalok ssojétegy-t gyűjtötték össze. Pedig a népdalban ssojéte és daltan elválaszthatatlan test és lélek. Szerencse: a nép, a ssojéteky hivasok, a dunántúli lantkák, az Alföld népe megörítte számunkra — es a művelt ssojétegyjűté szá-mára — est a kimeríthetetlen gazdagságra szel kincset.

E daltanok a legmagasabb művészi tökéleteség példái. „Kissasszony például annak, miként lehet lehető legkisebb formában, legszerűsebb eszköszökkel vala-mely szel gondolatot a maga frissességében, arányo-san, egyszóval a lehető legtökéletesebb módon kife-jezni“ — mondja Bartók Béla.

Elvitáshatatlan, hogy népdalaink értékben es mű-vészségében ugyanolyan magasaton állanak, mint egy bachl vagy mosartl remekművek.

Megdöbbenő még rá is gondolni, mi történt volna, ha nem akad Kodály és Bartók. E feltárt kincs nél-ül ssojétegyebbek volnánk, sivar volna életünk. Soha sem tudjuk hálankat leróni ennek a két géniuszának. Hála nekik!

Boldogok vagyunk, hogy es a nagy anyag ssojétegyjűté, földönözva, rendszerbe foglalva, előttünk áll. Rajtuk van a sor. Tanuljuk meg őst kincseket be-csülni, szerelti.

A megújított magyar dalkultúra tehát nemzeti kérdés. Ha nemzeti kérdés, úgy a törvénynek védenie kell.

Bár csak mlóli hamarabb ejönne az idő, hogy rádiók is az őst dalkincset sugároznák ki. Es nevelő erő ssojétegyposztalt, aki megtanúna értékelni a talált, felbecsülhetetlen gyöngyszemeket.

Cigányainknak pedig hazafias kötelességük be-szeresni ezeket az értékeket, mert csak így végezhet-nek igazán őst nemzeti munkát.

Est joggal elvérvük tőlük!

P. I.

Margit-vásár.

A Margit-vásár mindig jól szokott sikerülni, mert az eladni való marha órázese ilyenkor a havason van, a mé-száronok pedig előre igyekeznek biztosítani a szükségletet a nyári idényre. Az idén is az útti való szarvasmarhának nagykereslete volt. Hiány sem volt, mert a baromkert tömev volt szarvasmarhával, tehát jelentékeny tartalékaink vannak. Az árak átlagban 1.20—1.30 pengő kilogrammonként. A gazdák meg lehetnek elégedve. A Bencében es a jobb ha-vasokban kipuhított marhák már az első órákban vedőkre teláltak. A fejtehetőnek is jó ára volt 600—1000 pengő egyedenként.

Asonban az okzerü szarvasmarhatenyéztéstől még mossze állunk. Tervezrü gazdálkodással pedig sokkal többet lehet elérni, mint amennyit eddig felmutattunk. Ki kell választani es ki kell alakítani a csikmegyei viszonyoknak megfelelő szarvasmarhafajtát, amint kialakult Bonyhádon, Tolna megyében. Nem szabad olyan szarvasmarhákkal próbálkózni, amelyek alacsony, sikk vidékekről származnak. A kiválasztásnál arra is kell gondolni, hogy Csik megyében hármaz hasznosítási állatra van szükség. Olyanra, amely nemcsak jó tejet es sok húst ad, hanem ezenkívül iga elé is jó. A mult század végén került hazánkba Svázejből két szarvasmarhataj: a berni es a szimentáli. Mindkét fajta jól tenyészik hegyvidékeinken. A csiki talaj es éghajlat inkább kedvez a szimentálinak. Tudjuk, hogy a Dunántul szarvas-marhadállományának 9.1%-a ilyen fajta. Kitiűd tejele, jó te-herbírd es tömülthuro állat. Átlagos magassága 143 cm., átlagulya: 650 kgr. Negyedéves korban már másfél máza, féléves korban két es fél máza a sulya. Az egynapos szimentáli borju 45—60 kgr.-ot nyom. Az üszöt 2 éves, a bikét öt negyedéves korban lehet tenyésztésbe fogni. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a fajta kitiűd-nően bevállik Csik megyében.

A földművelésügyi kormányzatnak elhatározott szán-déka, hogy a csikmegyei szarvasmarhatenyéztést svázeji színvonalra emeli. Ebből a szempontból valóban hazánk legmegteletőbb vidéke Csik megye. Magaslati fekvésén ki-vül nagykiterjedésű rétek, havasi kaszálók, dus legelők se-gítik elő az okzerü állattenyésztést.

A hegyvidéki takarmánynak meg van az a sajátsága, hogy a szarvasmarha szivósságát, ellenállóképességét fej-lezti ki. Izmai acélosabbak, erőtermelés nagyobb lesz a hegyvidéken nőtt szarvasmarhának. Kisebb lesz a feje es rövidebb a lába, de annál tökéletesebb szömök testalkat. Szilárd csontozat, domboru mellkas, széles far, hibátlan láb-állás jellemel a hegyvidéki szarvasmarhát. Igaz megállapítás, hogy a téhen adja a borjút, de a talaj építeli fel az állatot. Sok hasonlóság van a svázeji es csikmegyei talaj es éghajlati viszonyok között. Ez a hasonlóság is elég biztosíték arra, hogy hazánkban esen legmagasabb táján gazdag szarvasmarhadállományt is létesíthetünk.

Ezenkívül az a körülmény is biztosítékot nyújt, hogy

Csik megyének az állattenyésztése eddig is az első között volt hazánkban.

Néhány szót szólnunk a lóvásárról is, amely délre lett szabaddá téve. A gazdák itt is meg lehetnek elégedve, mert a fiatal, sebességben lovakkal 900—1000 pengő volt az ára. A csiki jellegű lovaknál élesebben mutatkozott meg: a magára tűzött nyakban, a hegyvidéki testállásban és a tüzes mozgásban. Ma jól jár, aki lótenyésztéssel foglalkozik, mert a fiatal ló felnevelési költségeinek duplájával fizet. Ez pedig már nem haszonnak számít, hanem szerencsének. A székely ember pedig azt tartja, hogy ügyes leányt jó szával lehet szerzeni, de jó lovat csak szerencsével, tehát tényesszük híres és nemes lovainkat és ne hagyjuk elfutni a szerencsét.

Molnár László

Uj ház épül a Fővárosban.

Egyik fővárosi hetilap egy szürkén hangzó, de mégis örömteljes hírt közöl. Hírül adta, hogy Budapesten felépítik a „Magyar Parasztág Házát”.

Sokan talán észre sem veszik ezt a híradást. Nem csoda, hiszen a mai élet csak ugrott, perőről perora a szennyezősabbnál szennyezősőbb híradásokat.

Budapesten, országunk álomszép fővárosában minden van, jobban mondva minden ott van, ami a magyarság történelmi életében legnagyobb, örökértékű, csúcspont magasztosult, teljesedett ki.

Ott van a magyar történelmi élet Parnasszusa: a Kormányzósági Palota, az ősi Kir. Palota. Ott vannak az összes magyar Minisztériumok, ott az ipari, kereskedelmi, művelődési, egészségügyi dokumentálók — valamint az örök magyar Géniumot hirdető különféle művészeti intézmények hatalmas palotái. Ott vannak a Jövendő munkáló Alma Materok kincses palotái, de ott vannak a dicső magyar Múltat jelentő és őrző múzeumok is, és ott van minden, ami egy örökkévalóságra rendelt Nemzet életében nélkülözhetetlen.

Mindéből a sok — és a magyar örökkévalóságot hirdető hatalmas intézmények közül hiányzott azonban a Falu Háza, az a ház, amely hirdette volna a Fővárosban, hogy ebben a Hazában él a föld népének társadalma, a magyar Hazának kérges kezű, de nemes szívű gyermekei, azok, akik áldozatvállalásuk, munkájuk és életük jogán érdemeseik a megbecsülésre.

Öröm tehát, hogy végre a minden magyarnak kedves és drága Fővárosba, annak sok örökértékű alkotása közé megépül — helyet kap — a „Magyar Parasztág Ház”, az a ház, amely általma és otthona lesz a falu népének, ha a Fővárosba érkezik ügyes-bajos ügyeinek elintézése végett.

Szimbólum és dokumentum lesz ez a Ház. Szimbólikálni és dokumentálni fogja azt, hogy a Magyar Nemzet a minden magyar összefogásával tud a jelenben és a jövőben eredményes munkát végezni tennemaradásért és hogy csak összetartással tud szilárdan, erősen, egyenesen menetelni évezredek történelmi útján kitűzött célja felé, ha az országépítő, alkotó munkának vállalója és részese a falu népe, a földműves magyar is.

Az összeomlás óta minden magyar kormány népi politikát folytat, de legelőképpen népi munkát végez, a falu népének megerősítése, felnevelése, életének jobbátétele érdekében.

Országunk tragikus pusztulása megtanított minket magyarokat arra, hogy összetarts — ha kell, áldozatos összetartás — nélkül nem tudunk boldogulni a ebből az összetartásból egyetlen magyarnak sem szabad kimaradnia. „A legnagyobb magyar” Széchenyi nem hiába és nem ok nélkül mondotta azt, hogy „az apagyilkosnak is meg kell bocsátani, ha magyar”.

Ez a népi politika, a falu népért való nemes munka, mely az egész magyar közéletet áthatotta, a legenda, hős tetteit fehér lovon vezetve érkezett Fővezér magyar színtől sugárzott ki a Nemzetre a több mint két évtizedes idő megmutatta, hogy áldást halmazozik a szent összetartás, összetartás.

Tormay Cecil, a Nemzet hős és művészelőadó írója egyik írásában a Magyar Nemzetet egy hatalmas, életérős „Tölgy”-höz, a rengeteg erdő büszkeségéhez hasonlította. Azt mondotta, hogy az évezredek magyarság egy tölgyfa, melynek gyökerei a föld népe, törzse a szellemi munkát végzők és lombkoronája az arisztokrácia. Kifejtette azt is, hogy ez a büszke, királyi fa csak úgy tud megmaradni az élet viharában, ha egészséges. Az egészség legfőbb követelménye a lelki bennszéges megértés, az együvértartozás áldott ereje. Lehet-e időtálló, sorssal, viharral dacoló az a tölgy, melynek gyökereit férges rágják, törzsét a szeszemésztés és lombosztatás hernyók dezemálják? Valóban szebb és találhatóbb hasonlatot keresni sem lehetett volna.

A föld népe, a falu embere pedig sokszor bebizonyította, hogy mit ér, nemesek akkor, ha kardot ragadván, vére hullásával védte a Hon szent és áldott földjét.

A kommunizmus pokoláradata is az ő kemény és elszánt kitarlásán tört meg, de ő volt, megint ő, a föld népe, ki a tulajdonában levő és sokszor gúnyos hangon emlegetett földet, a „nadrágásij”-at minden viharban megtartotta. Tengődött rajta, verejtékezett érte, de csökönyös, lehushatlan erővel tartotta és tartja. Tengődött rajta, de munkája elővárosolta minden magyar számára az élet alfáját és omegáját: a Kenyeret, az Életet. A közmondás is hirdeti: „A földműves embernek kérges a tenyere, de a legnagyobb ur asztalán is ott a kenyere”.

Áldja meg tehát a magyarok Istene, szerte a magyar Hazában, a magyar barátságát munkáló és Kenyeret adó sok, sok drága kérges kezű, de áldja meg az országunk tennemaradásért életre, halálra dolgozó Nagyainkat is, akik sima, nemes kezükkel készítőjára nyújtották a föld népének kérges tenyere felé és az együttes szent munkával a jelenben, éllelik az örök magyar dicsőségének jövendőt.

A sima, tiszta és kérges kezű összekötődés a közös magyar munkában, arany posztója a magyar örökkévalóságnak.

Bár már állna a tündérszép Főváros palotái között a „Magyar Parasztág Ház”, de kár lenne mégis ha az épülő új háza, illetve annak homlokzatára azt írni: „Magyar Parasztág Ház”. A „paraszt” szó lekicsinyelést, sokszor megvetést, lenézést jelentett és ezért fájdalmat, tövást rögzített elmúlt, nehéz századokból.

Ma nincsenek parasztek, ma csak magyarok vannak. Olyanok, akik a magyar életközösség különböző posztjain, kicsi és nagy örültyeken egy szívvel, egy akaratval dolgoznak az ország tennemaradásáért.

Bár már állna az az új épület a Fővárosban, a magyar falvak háza, a Falu-Háza, a földműves nép otthona. Ezért örömteljes híradás az, mely a Falu Házának a Fővárosban való felépítését hírül adta.

J. M. B.

Felhívás a Magyar Szülőkhöz és Ifjusághoz!

A Magyar Uszó Szövetség hétévenként „Országos Uszó Hétet” rendez abból a célból, hogy az uszástudás fontosságát a köztudatba vigye, a köztudatot fenntartsa és ezzel sokszor magyar fiút és leányt birjon reá az uszástudás elsajátítására.

E célkitűzésében a Magyar Uszó Szövetséget a népességügy, a honvédelem és az életvédelem ünneplő szolgálata vezeti és e célkitűzését a következő jelmondatok fejezi ki legtümönyebben:

Tanulj meg helyesen uszni,
Hogy izmaidat fejlesszed,
Hogy egészséged megőrizzed,
Hogy életet menthesd,
Hogy kellemesen szórakozhass.

Az „Első Országos Uszó Hét” 1935. évben nyert megszervezését és azon mintegy 30.000 magyar fiú és leány vett részt.

Az ebben az évben megrendezendő „Második Országos Uszó Hét” olyképp nyert lebonyolítást, hogy minden uszodával bíró helységben augusztus hó 29.—szeptember hó 8. napja közti időben a helyi leventeparancsnokság, a középiskolák és a Musz helyi megbízott közreműködésével Helyi Uszónapot tartanak, amelyen részt vehet minden 11 évesnél 21 éves korban lévő uszói tudó fiú és leány.

Aki 50 métert uszozik tetézés szerinti módon (uszásnomban), rögtön a helyszínen művészien kiállított „Emléklap”-ot kap.

A „Második Országos Uszó Hét” az Uszó Szövetség az alkalommal azonban egybekötött jelvényt is vesz, s az aki az előírt szintet eléri, díszes jelvényt kap.

Uszástudás nemzeti kötelesség! Singapurt a japán uszók vették be! Uszástudás harc a vízbefulladás ellen! Minden magyar fiú és leány tanuljon meg ez évben uszni és vegyen részt az Országos Uszó Hétben! Budapest, 1942. évi július hó 6. napján.

Rajcsányi Ferenc s. k. Dr. Rudolf Lóránt s. k.
MUSZ ügyv. elnöke. Országos Uszó Hét Szervezője.

Zsinger László s. k.
Országos Uszó Hét Előadója.

Utazásnál

a változó életmód zavarja az emésztést.
Ez élmélygát és fejfájást okoz. Tehát ne felejtse, hogy a legjobb használat.
DARMO!

Az 1942. évi Budapesti Nemzetközi Vásár kedvezményei és igazolványai.

Az 1942. évi Budapesti Nemzetközi Vásárt aug. 14—24 között rendezik meg. A Vásár Szent István hetében kerül megrendezésre, amikor bár korlátozott érvényességi idővel, a Szent István heti kedvezmény is életben lesz. A Vásár igazolványai csak korlátozott mennyiségben kerülnek kiosztásra.

Az 50% os menetdíjkedvezménnyel kapcsolatos tudnivalók, továbbá utjának a következők:

1. A felúri kedvezmény érvényessége ebben az évben: Budapestre aug. 12-nek 0 órájától aug. 24-nek 0 órájáig. Visszatérésre: aug. 14-nek 18 órájától aug. 26-nak 24 órájáig.

A MAV, a MAGYANVASUTAK és a dunai hajózáratok vonalain, a MAVAUT és a MALERT járatain kedvezmény ebben az évben előreláthatólag nem fog rendelkezésre állni.

2. Módosult a vásárigazolványok ára is: a Budapesti területen belül érvényes u. n. rövidtávú igazolvány ára 2 pengő. Az ország egyéb állománaitól, tehát 80 km-en túl is érvényes u. n. hosszútávú igazolvány ára pedig 3,50 pengő.

A leglényegesebb, az árusítás eddigi rendjének teljes megváltoztatását szükségessé tevő módosítás az, hogy a kormány lényegesen csökkentette és megváltoztatta a forgalomban használt vásárigazolványok számát.

A korlátozott mennyiségű igazolványok miatt iradálnak és bizonyosságnak az első évben a tényleg eladott igazolványmennyiségnek csak egyharmadát (kb. 75%-át) küldhetjük meg árusításra. A maradékban eladás érdekében a BNV a vásárigazolványoknak elővételben való eladását kéri. A vásárigazolványok csak július közepén kerülnek ugyan szétküldésre, de azoknak ára az igénylőtől sorzámosított elismervény ellenében előre becsodható.

Az előjegyzésnél elősorban keresztény kereskedők, iparosok, vállalkozók, gazdák, továbbá ezek családtagjai jöhetnek tekintetbe, mások csak abban az esetben, ha a fentiek igényének kielégítése után fölösleges igazolvány marad.

Az utolsó Báthory.

(Nagyvárad kastélya Velence-utóban
1813. október hó 27-én.)

Abaffy Miklós. (Tokaji kapitány a német császárság hadseregében.) Amint jön Báthory Gábor, megdicsérem a kardját, amellyel Szilassy János hozott a török szultántól és elkérem tőle, hogy megnézzem. Ha ideadta, menten levágom.

Gécsey András. (Hajdu vezér.) Prépostváry grófnak mondotta Báthory Gábor: átadja Nagy Váradot a budai basának, hogy elfordítsa Bethlen Gábor mellől a török sereget.

Abaffy: Kéteser válogatott vitézem van Váradon, annál megsemmisít Váradot a német császárnak. Ha Rádey uram nem adja át Váradot, Dócsy András a szatmári főkapitány indul ellene, ha az sem lesz elég Forgács Ferenc gróf a fővesér indul ellene a felvidéki hadakkal Kállósból.

Gécsey: Rádey gróf nem fogja átadni Váradot, mert Bethlen grófnak unokatestvére, anyai nagybátyjuk László András gróf csiki főkapitány volt. Nemcsak megérkezik Bethlen Gábor zászlóalj török kopjással, az erdélyi hadakkal és a székelyekkel.

Báthory Gábor fejedelem (bejön Abaffyhoz): Szeretném megemlézni a német császárság kőteser emberét. (Elgondolkozik.) Mégse nézem meg, kőteser ember nem lehet szembe a tenger áradattal. Trocuffal hívom Bethlent, átadom Váradot a Budai basának.

Abaffy: A török szultán kincseket érő kardot küldött Neked, Fejedelem, megnéshetném?

Báthory Gábor (kihúzza a kardját).

Szilassy János hajduvezér: belép. Ne add ki a kardot a keszdeből Fejedelem, nem hoz szerencsét.

Abaffy, Gécsey: (Moghökkennek).

Gécsey: Nem akarod, hogy más is lássa, pedig te Szilassy Konstantinápolytól Szilagyssomlyóig néztél.

Szilassy: Mohamed mondotta: Ne hív ki a sorsot magad ellen. Sorsod keres téged, tehát maradj nyugodt és ne keress te, a kardod azonban ne ad ki a keszdeből.

Báthory Gábor: (Visszatesszi hüvelyébe a kardját).

Abaffy: Ugy látszik, Te is törökké lettél Szilassy, mint Bethlen Gábor. (Elmennek Gécseyvel).

Báthory Gábor: Hol van Palocsay Anna?

Szilassy: Híessen Kolosváron hagyta a Fejedelemtől, amikor Bethlen elől ide vonultál.

Báthory Gábor: Tehát Kolosváron maradt?

Szilassy: (higgadtan) Dávény várába kísérte haza 50 kőből hajdu. Mikor Kolosváron az országyűlés megidézett és nem jelentél meg ott, Fejedelem lemondottak nyilatkoztak távolmaradásod miatt és a beronnó Bethlen Gábort választották Fejedelemmé. — Palocsay Anna sem maradhatott Kolosváron, ahol mint Fejedelemtől élt Dávénybe vágyódott és az úcsám: Szilassy László kísérte haza.

Báthory Gábor: Nem hiszem. Mikor bejöttél, egy nő ment be abba a szobába. Ott rejtgetted Palocsay Annát. (Indul a szoba felé).

Szilassy: (Elője áll).

Báthory: (Kardot ránt).

Szilassy: (Kardot ránt. Megfontoltan). Oda bemened nem szabad Fejedelem. Te mondtad egy nő van ott bent. Nem szabad bemened, Báthory Gábor, mert örök hűséget esküdtél Palocsay Annának, hűségnek kell lenned. (Mégis a kardját). Aki Palocsay Annát szereti, annak nem szabad senki után meglátni. (Feltartja a kardját). E jön Palocsay Anna.

Báthory: (Féleje vág).

Szilassy: (kivédi. Higgadtan.) Nem hoz szerencsét Neked, Fejedelem, Ochmed Szent kardja. (Vivnak. Báthory Gábor hevesen támad, Szilassy hátralep, de Báthory Gábor beleesik Szilassy előrenyújtott kardjába. Báthory Fejedelem lehanyatlik a belépő Lónay gróf szárnyaságára (elfojtja).

Báthory Gábor (Lónayhoz): Fejtet meg a rejtélyt: ki győzött le most, a török vagy a német?

Lónay gróf: Saját tulajradó ifjusággal, Uram (Kihúzza a kardját. Szilassyhoz): Most nekem felelsz, Szilassy!

Szilassy: Nagy megtiszteltetésnek vessem, Lónay (Vivnak. Szilassy csak védekezik. Lónay megvágja Szilassyt, aki egy belépő hajdu karjába hanyatlik.)

Szilassy (hajduhoz): Imered-e az élet törvényét? Az élet törvénye: a jog. Verbócsy. Az élet királyodja pedig ott lakik a két Dunában, egy szigetben. (Elalól).

Dócsy András (szatmári főkapitány jobbról bejön tisztjelvel, meglátja Szilassyt): Szegény Szilassy, nem tudtalak mogoltalmassal a töröktől.

Bethlen Gábor fejedelem (bejön bairól tisztjelvel, meglátja Báthory Gábort): Szegény Báthory Gábor, régi Uram, nem est a sorsot kívántam Neked. (Meglátja Szilassyt.) Szegény Szilassy barátom, istenítélet volt, ha te voltál Báthory Gábor ellenfele.

Prépostváry grófnak (tilép a szobából).

Bethlen Gábor (elgondolkozik): A grófnak láte-gatába volt?

Prépostváry grófné: Férjemet vártam, azt mondta, ide fog jönni értem a Velence-utcába, ha Báthory fejedelemmel megismerem Abaffy csapatát. Már régen várok rá. (Egység.)

Lónyay gróf (előrelép). Nagyságos Fejedelem, kérek tőle, én is ott meg parábjában Szilassyt.

Bethlen Gábor fejedelem: Szabad vagy, Lónyay, Erdélyben vagyunk. Asszonyért helyt kell állni, életet kell adni asszonyért, és a magyar fajért, iratlan törvénye.

Lónyay gróf: Én nem tudok semmiről.

Bethlen Gábor: Mindent tudok.

Dóczy András: A német császárt érte a legnagyobb vesztés Gábor halálával, mert olyan ellenfelet adott a sora a császárnak Bethlen Gábor személyében, aki sokkal veszedelemesebb, mint Báthory Gábor volt. Higgadtságával, megértő gondolkodásával, szívósságával együtt tudja tartani a hatalmas magyar főurakat, a hajdúvezéreket, a székelyeket, a magyar nemesiséget és a szászokat.

Bethlen Gábor fejedelem: Várad azonban nem lesz sem a németé, sem a töröké, megmarad magyaroké. Ha a német császár olyan erővel támad a török ellen, amilyen a török hadereje, és is arccal szembe megyek a törökkel és az erdélyi hadakkal eldöntöm a csata sorsát. Amíg azonban a Rajnai sereg meg nem érkezik: török kell lennem, mert az erdélyi várakat nem adom a basák kezébe, inkább beszállak nekik a Koránból. A német császár pedig, ha megindul nekem egyet lépjen Varadig, hanem lépjen egészen Brassóig és Vaskapujig, hogy legyen helyen Erdélynek a sive (kesz) nyujt Dóczy Andrásnak.)

Dóczy András: Bocskay Fejedelemnek is ez volt a végrendelete.

Molnár László.

KÜLÖNFÉLEK.

— Előleptetés. A Budapesti Közlöny 1942 július 8-i 152. száma szerint a földművelési miniszter Kozán Imre és Madár István gazdasági felügyelőket a VII. flaktési osztályba előleptette. Értékes munka elismerése ez a két előleptetés, amiben az újságunk kötelessége hozzáfűlni a maga kiegészítő sorait. Különösen a személynél előlt folyt le Kozán Imrenek a néplink gazdasági felmérésért való küzdelmes működése. Azon a helyen, ahol a megpróbáltatásunk évelben állott, bátor kiállással sletes segítségére néplünk. Gazdasági tudását a helybeli újságok basájlain is mint alaudó munkatársra igyekezett a f-jódos szolgalatába állítani. Szakképzésével, legelőjavítási munka tervel megalkalmazást is ismerő lelkesedéssel és bizakodással barkálták a ciki gazdaságát a földművelési tudományának szeretetére. De segítette az EGE nagyvonalú elgondolását. Gépszerelvényekkel az akkori viszonyok szerint bizony kényes helyzetben sem feladott meg arról a kötelességről, amivel a ciki gazdaság felmérésének tartozott. Az előleptetés ennek a lelkiismeretes munkának méltó elismerése.

— Felhívás. Csikvármegye vadászati felügyelője felhívja a csikvármegyei vadászterületek bérliit, hogy a vadvédelem, vadóri esőrgalat es a vadászati jog gyakorlására vonatkozó 158120—941 F. M. számú rendelet 1—4 §-ának rendelkezéseit szigorúan tartásák be és orrvonatkosó jelentéseket sürgősen juttassák el akár a vadászati tudósító urakhoz, akár közvetlenül a vármegyei vadászati felügyelőhöz.

— A Budapestten tanulni szándékozó erdélyi főiskolások figyelmébe. A Budapestten működő Erdélyi Diákok Irodája felhívja mindazok figyelmét, akik tanulmányukat a Műsaki és Gazdaságtudományi Egyetemen (vegyés, gépés, kultur. és építésmérnöki, közgazd.-sági, állatorvosi, képművészeti, iparművészeti, nemeművészeti fakultáson) akarják megkezdni, illetve folytatni, hogy érdeklődő leveleiket az Erdélyi Diákok Irodájához címezessék (Budapest VI, Podmaniczky u. 8.), ahonnan a szükséges felvilágosításokat megkaphatják. Mellékeljének bélyeggel ellátott megküldött borítékok, amelyben válaszképpen az Erdélyi Diákok Irodája személyi lapot küld. E lapot postonon és leltímeresen küldve, vissza kell küldeni az Erdélyi Diákok Irodájának címére. Tekintve, hogy a fentemlített fakultásokon kívül a kolozsvári egyetemen minden más fakultás megtalálható, érdemes, bányászati, közgazdászati fakultások pedig Sopronban, ezért a Budapestten működő Erdélyi Diákok Irodája nem táncsojja, hogy Budapestten a fentemlített fakultásokon kívül más fakultásra irathozassanak.

Erdélyi Diákok Irodája.

— A m. kir. közeletési miniszter körrendeletet adott ki a közeletési kormánybiztosokhoz a nehéz testi munkát végző mezőgazdasági munkások fejedagjáról. Az aiprendelet szerint a kenyérgabonajegyre jogosultak évi fejedagja 16 és 60 év között 240 kg. kenyérgabona. Mínt hogy a rendkívüli helyzet kivételében több helyen szükségessé vált az, hogy 60 éven felüli férfiak végessék el a bevonult munkáját, a miniszter feljogosítja a közeletési kormánybiztosokat arra, hogy a nehéz testi munkát végző 60—65 éves férfiaknak, főleg gazdasági cselédeknek és időskori munkásoknak is évi 240 kg. kenyérfjedagot állapíthassanak meg. A rendelkezés értelmében a közelet előállítása (polgármenter) az engedélyes eddigi évi 180 kg-os (havi 15 kg-os) kenyérgabonajegyét évi 240 kg-os (havi 20 kg-os) kenyérgabonajegyre cseréli ki.

— Találtatott 1 drb fűrdőnapka, 1 drb női kabátka, 1 drb. gépjárműhöz való gumi, igazolt tulajdonosa a helybeli rendőrkapitányságon, hivatalos órák alatt átvethető.

— Vasárnap térsenét ad a Székely Határ-ör Törzsszenekar. Felhívjuk városunk közönségének figyelmét arra, hogy július 19-én, vasárnap délelőtt 11—12 óra között a Határör Törzsszenekar térsenét ad a ródtéri parkban. A fűvés senekar újabb fejlődésben van. Több értékes zenésessel bővült és jelenleg olyan senekarit anyaggal rendelkezik, hogy hangversenykörüljét megkezdheti. Ennek a tervnek első állomása Kézdívásárhely, ahol 1942 július 27-én az ottani Vigadóban mutatkozni be. Aki hallotta a senekar legutóbbi próbáit, büszkeséggel tekinthet a későbbő álló szereplés elé. Vasárnap személyvényeket fogunk kapni a térszene keretében ebből a programból.

— Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács keretében működő munkaközösség a napokban tartotta ülését Budapesten az EMGE, az Erdélyrészi Hangya központ, az Erdélyrészi Fatermelők Szövetsége, az Erdélyi Gyárparaszti Szövetség és önközeletnek, az erdélyi rászak Kereskedelmi és Iparkamarái képviselőinek és a Tanács több tagjának jelenlétében. Az ülés különösképpen két nagy erdélyi problémának: Erdély iparosításának és az erdélyi vasutbálónak ügyét tárgyalta és a beérkezett beadványok és a hangzó felmérésalkások során ezek állásáról ismerta képet nyert; ezen timentőleg pedig a mai háborús helyzetben is elérhető kívánásokat olyképpen foglalta össze, hogy a Gazdasági Tanács legközelebbi tervjében a részleteiben is előkészített memorandum-tervekkel foglalkozassék és azokat minél sürgősebben terjeszthessék az illetékes kormánytervezők elé.

— Művészetélyi Tuenádfürdő. A Vöröskereszt tuenádfürdői főkegyvesztése 1942. július hó 25-én este 9 órai kezdettel, a hagyományos Szent Anna ünnep: alkalmából, barátságos küldő és sebesült honvédeknek segítségére a Budapesttől kitnyaraló kiváló művészek és helyileg jobb művészek közreműködésével műsoros művészetélyt rendez, a tuenádfürdői „Bálzárvita” össeszerelmében, melyre hazafias szeretettel meghívja és várja vendégait a tuenádfürdői Vöröskereszt főkegyvesztésének vezetője. A s ngy Mical Miska ciki kereskedelmi közlemény szerint a közönség.

— Közöletési tájékoztató. A m. kir. Közöletési ügyintéző Munkatársi Központ ciki közölet: a belső termelési lombosserifa és az ebből készült egyes erdei fel- és készvármányok, valamint a lombosserifa kőszált fűrészfűrű árát állapította meg; kálumkorát (kálumkorikum), a nyara fegyőgyanta esállítást, egyes gyógyszerkészítménye, egyes szíradóanyagot, továbbá a mertés vasgömböt turtm lövőnek, a polgári lakosság előállítására szükséges tixtúrát előállítását és forgalmát szabályozta; a be nem értett gabtakarmányosságra való felhasználását eltiltotta, a gép járműveken vagy azok alkatrészein végezt javítás munkálatok legmőszabb díját állapította meg. Közöletési felvilágosítás a ciki kereskedelmi m. kir. Közöletési Felügyelőség ad.

— A Közöletési ügyintéző Munkatársi Központ rendelete értelmében a termelőnek teljes árpátermése 22%-át, teljes szarvasmése 30%-át a Hembárhos he kell megfizetnie! A fenti rendelet alól részben vagy egészben felmentést es nyrtet, aki a Magyar Állat és Állattermékek Kivonati Szövetkezetel megállapodást kötött legmőszabb 10 drb. egyenként legmőszabb 145 kg. súlyú hízottsertes tenyésztésére. Az 60 kat. hoidon a ki gazdálkodók kezérgabona pótlójadagot kapnak.

— Ingyen közeletmes vizumot kapnak határon túli elő szülei meglátogatására a 25 éves fiatalabb diákok. A ugyváradi román korm. latus a következő képményt tette közzé: A közeletmúltban a magyar és a román kormány közötti barátság meggyezése alapján a Magyarországon, illetve Romániában tanuló mindazon diákok és diákányok, akiknek szülei a román országban laknak és 25. életévüket még nem töltötték be, ingyenes utasélt engedélyt kapnak az országhatár átlépésére, hogy a nyári vakációt otthonukban töltsék el. Az engedély két hónapra szól és azt a magyarországi diákok részére a budapesti közeletés állítja ki. A közeletés megegyezése alapján bizárolag a szüők meglátogatására kapnak engedélyt.

— Gyászrovat. öv. Bántha Mózesné szül. Sédcs Katelin, 87 éves korában, július hó 11-én meghalt Csikpálfalván.

— öv. Trohán Józsefné szül. David Anna, folyó évi július hó 12-én, 77 éves korában elhunyt Csikpálfalván. Temetése július 14-én rom. végbe állításos részvét mellett. Elhunyt Trohán Antal kereskedő, Darádcsa Felixus szül. Trohán Julianna édesanyjukat gyászolják.

— Jávoal János nyug. igazgató tanító, 70 éves korában, július 16-án elhunyt Csikpálfalván. Temetése 18-án volt igen nagy részvét mellett.

— Hogyan él ma az erdélyi magyar társadalom? Kzen a címen jelent meg a közöletében Vég Józsefnek, a kolozsvári Ellenőző c. napilap szerkesztőjének, az Erdélyi Párt központi sajtóelőadójának társadalompolitikai tanulmánya. A könyv kimerítő és részletes leírásmentésélt adja az erdélyi magyar társadalom jelenlegi életének. Fojententként tárnyalja az egyes társadalmi osztályok helyzetét és a felszabadulási óta történt változásokat. Az időszéri társadalompolitikai tanulmány ára fűves 8 pengő, díszkötésben 8 pengő. Megrendelhető a szerzőnél: Kolozsvár, Ellenőző szerkesztőségé, Jókai utca 16.

— Köszönetnyilvánítás. Eszton is hála köszönetet mondunk mindazoknak, akik jó anyáknk: Trohán Antalné elhunytja felett tájéaltunk iránt részvételt voltak.

Trohán és Darádcsa családok.

— „Fülemile mind est fujja”. Kzen a címen jelent meg Róssavölgyi és Társas kiadásában és Tiboldi József szerkesztésében egy dalgyjűtemény, mely kilencvenkilenc (egy híjjén sár) válogatott székely népdalt tartalmaz. — Közelet jelölőseget ad a közeletnek az a körülmény, hogy olyan ember szerkesztette, aki maga is a Székelyföld szűlt és így öntőösen megjudja különözetni a törölmezsélt gőbdátokat az idegomból átlántált datóktól és abból kifolyólag nem csak ebbe a kibába mint azok a gyűjtők, akiknek hasonló gyűjteményében számos román dal szerepel. — A gyűjtemény összeállítását szerzőnek — mint az előszóban mondja — az volt a célja, hogy az érdeklődők kesébe egy olyan gyűjteményt adjon, mely a székelység egyetemének dalos kedélyét híven visszatűkrösi. Ezt a célt el is érte. A gyűjteménybe felvett dalokból az erdélyi havasok üdítő levegője, a Maros- és a Küküllőmenti erdőket mezők virágainak illata és a székelység elpusztíthatatlan életkedve, humora és ad felénk bizonyosságát annak, hogy a székely lélek dallamforrása olyan gazdag, olyan bő, miszerint semmi szükség nincsen arra, hogy idegen nemeszedők dalait erőszakoljuk daliroda munkára. A díszes kiállítású kötet ára 3 Pengő. Kapható minden könyv- és személynkereskedésben. Könyvnapj újdonság.

— A Pesti Törsede új számában Kullmann László, Molnár Árpád irtak cikkéket. A bankok filmvállalkozásairól, a közöletési szövetkezetek működéséről, a Nemzetköz. Vászár eseményéről, a 18 millió utéptési versenyterárgyásláról, a borkereskedelem helyzetéről, a helygektracról, a legújabb ipari tranzakciókról és személyi változásokról fontos cikkek és információk számolnak be.

— A magyar repüléstűgy és a nemzeti repülő társadalom népszereű folyóiratának a Magyar Szárnyaknak második júliusi száma megjelent. A lap tartalmának gazdaságánál és változosságánál fogva általános érdeklődésre tarthat számot. Birta Tibor repülő alezredes baszámolója a légikabon legújabb eseményeiről repülő személynkereskedésről is teljes kézzelmeztet adja a világrézesek gígázt küzeletének. Érdekes és élvezetes előadás módja leköti a nem szakértő olvasót is. — Vitéz Szentnádody Ferenc repülő vk. ezredes a cistaháj és repülőgép küzeletmát világtitja meg a legújabb események tükrében. A nemzetközeli események sorában a magyar—szlovák légforgalom megindulása jelent újabb jelentős állomást a magyar kereskedelmi repülés történetében. Erről részletes, képen ríportot ad a lap és úgy csakak színesen írja le dr. vitéz Takács Nándornak, az új magyar repülő-milliómosnak álményekben, harcokban, munkában gazdaság repülőéletét. — Tassady László ragys erű új vitelűző teljesítményét is közöletből ismerjük meg a Magyar Szárnyak új számából. Az újvidéki nagykereskedelmi repülőgép és még több belöldi vonatkozású esemény szerepel az érdekes tartalomban. Kúldöldi vonatkozású cikkében ismerteti a Magyar Szárnyak a híres német repülő-művészt, Messerschmidt éltet és munkásságát, a Repülőhódok menelnek... sorozat szintén új változatos anyaggal folytatódik. A lap cikkéről sorából még kiegészítők Kesztké Lajos, Sebesi László, László István és nagy Ernő neve. A Magyar Szárnyak legújabb száma ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Hp VII, Király u. 93 II. 21.) kívánatra közzéteszettel küld.

Olt melletti elsőrendű kaszáló pénzért vagy részibe kiadó Szentisták utca 8.

Erdélyi elköltözés miatt, háló szoba, uriszoba, írógép, szekrény, konyha berendezés, álló óra. Csikszereida M. kö. u. 21

Egy két holdas szántó, kaszáló terület és egy beltetek eladó Bővebb felvilágosítás: Csikszereida, Rákóczi-utca 22. I. emelet. 1—3

Erdő 2 éves fehér bika, tenyésztőgazdálkodó, Biró Zsigmondné, Csikszentgyörgy. 1—3

Cseplőgarnitúra 800-aa, benzomotorral, Hoffner és Schartz-féle gyártmányú eladó, vagy bérletre kiadó Értsekeni Kásonjakabfalván vitez Gergely József tulajdonossal. 1—2

Használt huzatok, elköltözés miatt, jutányos áron eladók. Cim: Csutak Ernő rádióüzletében.

Egy ügyes áru tulajdonos felvételt Hajnódt István vas-, fűszer- és festékkereskedésében, Csikszereida. 2—3

Erdélyi Károly osikménességi lakos, fakereskedő, egy drb fekete zsebpénztárcát elveszített folyó hó 7 és 8 közötti éjjelen. Megtaláló sziveskedjék a benne talált iratokat visszajuttatni postán vagy alkalmilag — 20 Pengő jutalom ellenében.

Az Erdélyrészi Hangya Központ tollgyűjtő telepei:

- Barót
- Csikszereida
- Erdőszentgyörgy
- Gyergyószentmiklós
- Kézdívásárhely
- Kibéd
- Makfalva
- Marosvásárhely
- Nyárádszereda
- Parajd
- Sepsiszentgyörgy
- Szekelyudvarhely
- Szilágyosmilyó

A legmagasabb áron váltanak be mindenféle frisse és hasszált baromfitollat.

8—10